

รายงานการศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน ประชุม/สัมมนา ปฏิบัติการวิจัยและการปฏิบัติงาน
ในองค์การระหว่างประเทศ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อ/นามสกุล

1. น.พ. สุวรรณชัย วัฒนายิ่งเจริญชัย รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข หัวหน้าคณะ
2. ดร.วิระวรรณ ถิ่นยืนยง นักวิชาการสาธารณสุขทรงคุณวุฒิ (ด้านสุขาภิบาล)
3. นางสาวสิริวรรณ จันทนจุลกะ ผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
4. น.ส. นัยนา ไข่เทียมวงศ์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ
5. นายผไท จุลสุข นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
6. ดร. เบญจวรรณ ธวัชสุภา นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ
7. นางสาวพนิดา เจริญสุข นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ

ชื่อเรื่อง/หลักสูตร การประชุม The Asia Pacific Regional Forum on Environment and Health
5-8 October 2016,

1.2 สาขา

เพื่อ ศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน

ประชุม/สัมมนา ปฏิบัติงานวิจัย ไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

แหล่งผู้ให้ทุน ... กรมอนามัย และ องค์การอนามัยโลก (WHO) ประเทศที่ไป ... ฟิลิปปินส์ ...

งบประมาณ ... 300,000 บาท ...

ระหว่างวันที่ 5-8 ตุลาคม 2559 ...

รวมระยะเวลาการรับทุน ...

ภายใต้โครงการ ...

ของหน่วยงาน ...

คุณวุฒิ/วุฒิปัตร์ที่ได้รับ ...

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน ประชุม/สัมมนา ปฏิบัติงานวิจัย และไปปฏิบัติงาน ใน
องค์การ ระหว่างประเทศ (โปรดให้ข้อมูลในเชิงวิชาการที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ หากมีรายงาน
แยกต่างหาก กรุณาแนบ File ส่งไปด้วย)

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อรับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอจากรัฐมนตรีด้านสิ่งแวดล้อมและรัฐมนตรีด้านสาธารณสุข เพื่อนำไปกำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของทั้งระดับ ภูมิภาค และ ข้อเสนอต่อการดำเนินงานระดับประเทศ เพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

2.2 เนื้อหา (สรุปโดยย่อประมาณ 2 – 5 หน้า กระดาษ A4) ตามรายละเอียดที่แนบ

2.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

- ต่อตนเอง ได้ความรู้ด้านวิชาการและประสบการณ์ในการเป็นผู้แทนเข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศ
- ต่อหน่วยงาน ได้มีส่วนร่วมในการนำเสนอโยบายและทิศทางการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานในประเทศไทย และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การดำเนินงานระหว่างประเทศในภูมิภาค
- อื่น ๆ (ระบุ) _____

ส่วนที่ 3 ปัญหา/อุปสรรค

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การได้มีโอกาสเข้าร่วมการประชุมฯ ทำให้ได้มีประสบการณ์ในการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมกับประเทศต่าง ๆ ตลอดจนได้พบกับผู้แทนประเทศต่าง ๆ ซึ่งจะได้เป็นเครือข่ายในการประสานงานระดับภูมิภาคและนานาชาติต่อไป

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

ควรให้การสนับสนุนนักวิชาการผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสเข้าร่วมการประชุมระดับภูมิภาคและนานาชาติเพื่อเป็นการฝึกประสบการณ์ และเตรียมตัวเพื่อพัฒนาเป็นผู้แทนประเทศต่อไปในอนาคต

(ลงชื่อ) _____

(นางสาวสิริวรรณ จันทนจุลกะ)

ผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม

ตำแหน่ง _____

หมายเหตุ แบบฟอร์มนี้เป็น Electronic File หากเนื้อหาไม่พอโปรดขยายหรือเพิ่มเติมให้ได้ ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

สรุปสาระสำคัญการประชุมรัฐมนตรีด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ ๔
ระหว่างวันที่ ๖ - ๘ ตุลาคม ๒๕๕๙ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ตามที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้เห็นชอบให้คณะผู้แทนประเทศไทย นำโดยนายแพทย์ สุวรรณชัย วัฒนาวิจิตรชัย รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ประเทศไทย พร้อมด้วย ผู้แทนจากกรมอนามัย และผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรี ด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก ครั้งที่ ๔ (The Fourth Ministerial Regional Forum on Environment and Health in Southeast and East Asian Countries) จัดโดยกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ร่วมกับองค์การอนามัยโลก (WHO) (สำนักงานภูมิภาคแปซิฟิกตะวันตก และสำนักงานภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้) และโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UNEP) (สำนักงานภูมิภาคเอเชีย) ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐ ฟิลิปปินส์ ระหว่างวันที่ ๖ - ๘ ตุลาคม ๒๕๕๙ มีวัตถุประสงค์เพื่อประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ของประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เพื่อรับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอ จากรัฐมนตรี โดยมุ่งเน้นเรื่องเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุม รวม ๓๓ ประเทศ แบ่งเป็น สมาชิกจาก WHO WPRO ๒๖ ประเทศ และ WHO SEARO ๗ ประเทศ โดยสรุปสาระสำคัญการประชุมดังนี้

๑. สาระสำคัญ Scientific Dialogue และแนวทางขับเคลื่อนงานของ คณะทำงานวิชาการ ระดับภูมิภาค (Thematic Working Groups : TWG)

๑) TWG - Health Impact Assessment มีประเทศไทย โดยกรมอนามัยเป็นประธาน ได้จัด ประชุม TWG เมื่อ ๑๕-๑๖ กันยายน ๒๕๕๙ ณ กรุงเทพมหานคร มีความก้าวหน้าการจัดทำกลไก HIA ใน ระดับประเทศ และได้จัดทำ HIA Work plan ๒๐๑๗ - ๒๐๑๙ ระดับภูมิภาคร่วมกับภาคีเครือข่าย และหน่วยงาน ต่างๆ

๒) TWG - Chemicals and Waste ปัญหาสำคัญทั้งการปล่อยสารปรอทจากเหมืองทอง, e-waste, ยาฆ่าแมลง, สาร POPs ที่ต้องจัดการอย่างเร่งด่วน ทั้งนี้ประเทศไทย โดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เป็นประธาน ได้เสนอให้ Regional Forum สนับสนุนการเงินแก่ TWG ต่างๆ ในการขับเคลื่อนงานร่วมกันระดับ ภูมิภาค และจัดทำ Guidance Document ที่ระบุบทบาทหน้าที่และเป้าหมายของ TWG เพื่อให้ประเทศสมาชิก ปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง

๓) TWG-Air pollution มีประเทศเกาหลีและประเทศไทย โดยกรมควบคุมมลพิษเป็นประธาน ได้จัดทำ workplan ๒๐๑๗ - ๒๐๑๙ และกำหนดเป้าหมายในปี ๒๐๓๐ คือการปรับปรุงคุณภาพอากาศให้ดีขึ้น โดยสนับสนุนประเทศสมาชิกในการลดระดับมลพิษ ผ่านการสร้างความร่วมมือ และพัฒนาศักยภาพ รวมทั้งเพื่อลด อัตราป่วยและตายที่เกี่ยวข้องกับมลพิษอากาศ

๔) TWG - Water, Sanitation and Hygiene โดยฟิลิปปินส์ เป็นประธาน ได้ปรับปรุง Workplan ปี ๒๐๑๔ - ๒๐๑๖ โดยให้ความสำคัญกับ Priorities ตาม SDG๖ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการ ข้อมูลเพื่อเสนอผู้กำหนดนโยบาย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อบรรลุผลสำเร็จด้าน Drinking-water Sanitation และ Hygiene Development

๒. การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส The ๙th High Level Officials Meeting of the Asia-Pacific Regional Forum on Environment and Health โดยมี ดร.วิระวรรณ ถิ่นยืนยง นักวิชาการสาธารณสุขทรงคุณวุฒิ (ด้านสุขภาพ) กรมอนามัย เป็นผู้แทนเจ้าหน้าที่อาวุโสจากกระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้สรุปประเด็นสำคัญตามวัตถุประสงค์การประชุม ๔ ข้อ ได้แก่ ๑) การพิจารณาและให้ข้อคิดเห็นต่อรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของ Regional Forum ในช่วงปี ๒๐๑๓ - ๒๐๑๖ ๒) การปรึกษาหารือเกี่ยวกับร่าง Implementation strategy and activities of the Regional Forum on Environment and Health ๒๐๑๗- ๒๐๑๙ ๓) การพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะต่อ Synthesis report of member country environmental health profiles /environmental health data sheets และ ๔) การพิจารณารับรองร่างปฏิญญามะนิลาว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (Draft Manila Declaration on Environment and Health)

๓. การประชุมรัฐมนตรีด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ครั้งที่ ๔ (The Fourth Ministerial Meeting on Environment and health) มีนายแพทย์สุวรรณชัย วัฒนายิ่งเจริญชัย เป็นผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเห็นชอบ Manila Declaration และเห็นชอบต่อ Implementation Strategy โดยรัฐมนตรีประเทศต่างๆ ได้แสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอต่อการดำเนินงานระดับภูมิภาค และระดับประเทศ เพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ใน ๒ หัวข้อหลัก ได้แก่ ๑) การสร้างความร่วมมือในภูมิภาค เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ๒) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสุขภาพ โดยประเทศไทยได้แสดงท่าทีว่า “ประเทศไทยได้ดำเนินตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพได้” ทั้งนี้ สรุปสาระสำคัญจากการประชุมรัฐมนตรีได้ดังนี้

๑) ที่ประชุมเห็นชอบกับแนวคิดและหลักการเบื้องต้นของ SDGs ที่เกี่ยวข้อง และเน้นย้ำว่าประเด็นการจัดการสาธารณสุขมูลฐาน เช่น คุณภาพน้ำ ความปลอดภัยอาหาร และอากาศสะอาด ต้องมีการจัดการอย่างระมัดระวัง

๒) ที่ประชุมเห็นร่วมกันว่า Climate Change เป็นประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพที่ทำหายยิ่งในศตวรรษนี้ รวมถึงปัญหาหมอกควันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปัญหาสุขภาพและขยะอันตรายในภูมิภาคแปซิฟิก

๓) ที่ประชุมได้ตระหนักถึงความสำคัญการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่สิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่ดี โดยผ่านการทำให้บรรลุเป้าหมาย SDGs ร่วมกัน ทั้งในระดับภูมิภาค ระดับประเทศ จนถึงระดับชุมชน และควรส่งเสริมให้ภาคสังคมเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ในกระบวนการการจัดทำนโยบายและการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ SDGs

ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานต่อไปของกระทรวงสาธารณสุข สรุปได้ดังนี้

๑) กรมอนามัย และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ติดตามและนำข้อตกลงร่วมจากการประชุมฯ ตาม Implementation Strategy และ Manila Declaration ไปแปลงเป็นแนวทางปฏิบัติ ร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และร่วมดำเนินงานของ TWGs ต่างๆ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถบรรลุ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพได้

๒) กรมอนามัย ในฐานะผู้รับผิดชอบหลัก ขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (NEHAP) ร่วมกับ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และภาคีเครือข่ายต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางของ Implementation strategy

๓) กรมนามัย ในฐานะประธาน TWG-HIA ขับเคลื่อนและดำเนินการตามTWG-HIA workplan เพื่อสนับสนุนประเทศสมาชิก ทั้งด้านวิชาการและเครื่องมือในการดำเนินงาน HIA ตามแผนที่กำหนดไว้ร่วมกับภาคี เครือข่ายต่อไป

๔) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในฐานะประธาน TWG - Chemicals and Waste ประสานความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อจัดทำ Draft Workplan ของ TWG - Chemicals and Waste รวมทั้งประสานกรมควบคุมมลพิษ ในฐานะผู้ประสานงานหลักด้านสิ่งแวดล้อมและในฐานะฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการสารเคมี เพื่อเป็นประธานร่วมในการ บูรณาการการทำงาน ร่วมกันในประเทศและเป็นไปตามเจตนารมณ์ภายใต้กรอบความร่วมมือของ Regional Forum

๕) กรมนามัย ประสานกรมควบคุมมลพิษ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานเรื่องมลพิษอากาศ โดยเฉพาะผลกระทบต่อสุขภาพจาก PM๒.๕ และปัญหาหมอกควันข้ามแดน ซึ่งเป็นประเด็นที่ประเทศสมาชิก ให้ความสำคัญ รวมทั้งให้สอดคล้องกับ Workplan เพื่อให้บรรลุ SDGs ที่เกี่ยวข้อง เช่น ลดอัตราป่วยและตาย ที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศ

๖) กรมนามัย ประสานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการดำเนินงานเรื่อง climate change และผลกระทบต่อสุขภาพ ติดตามการขับเคลื่อน TWG-climate change และ COP๒๒ และเพื่อ เป็นช่องทางในการทำงานที่นำไปสู่การได้รับสนับสนุนจาก knowledge network และภาคีเครือข่ายต่างๆ ได้

๗) กรมนามัย เร่งรัดการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้านสาธารณสุข และให้หน่วยงาน กระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องนำมาเป็นประเด็นสำคัญของการดำเนินงาน ของกระทรวง และบูรณาการร่วมกับกระทรวงทรัพยากรฯ เนื่องจากเป็นประเด็นสำคัญระดับภูมิภาคที่ถูกกล่าวถึงมาก ในการประชุม

Summary Report of the Asia Pacific Regional Forum on Environment and Health 6-8 October 2016, Manila, Philippines

The Regional Forum on Environment and Health in Southeast and East Asian Countries aims to strengthen the cooperation of the ministries responsible for environment and health within 14 countries in Asia Pacific and Southeast Asia and promoting the implementation of integrated environmental health strategies, regulations as well as improving policies and regulatory frame work at the national and regional level to achieve the Sustainable Development Goals. The themes of this meeting are 1) sustainable development goals 2) health and the environment and 3) climate change and health. The summary of the meeting is as follows.

1) The Regional Forum will support regional and national works in achieving the SDGs relevant to environment and health which upon each countries context. The Regional Forum also supports the National Environmental Health Action Plan development in each country. Moreover, forum countries agreed to support each other and to facilitate multi-sectoral collaboration, knowledge and experiences sharing, through the Thematic Working Groups (TWGs) or other initiatives e.g. knowledge network, scientific panel. The workplan of the Regional Forum will incorporate the TWG workplan and will be used as a framework for support regional countries activities with the common priorities goals and targets of the SDGs.

2) The Regional Forum agreed to emphasis climate and health as a priority issue. It is necessary to activate and facilitate TWGs mechanism and support knowledge and experiences sharing across the region, especially Thematic Working Group on Climate and Health.

3) The Regional Forum agreed with the implementation strategy and activities of the Regional Forum on Environment and Health 2017-2019. The implementation strategy aims to achieve substantial initial progress on goals and targets pertinent to health and environment within the SDG framework and it is based on the logical framework which identified (1) key outputs, (2) objectively verifiable indicators, (3) means of verification, (4) assumptions, (5) risks and (6) activities. This will be used as guidance for forum countries to implement their plan towards SDGs goals and targets in relevant to environment and health.

4) Manila Declaration on Health and the Environment was approved by Forum member countries and other countries which mentioned the forum will work together through the Regional Forum's implementation strategy and activities from 2017 to 2019, dialogue, sharing of information and collaboration both at national and regional levels to tackle the issues of water sanitation, climate change, and chemical and waste.

This will transform countries lives and health, and ensure the well-being of future generations.